

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 07.04.2026, Jõhvi
Koostaja ametinimetus ja nimi: abiprokurör Riina Bogens
Ametiasutuse nimi: Majandus- ja Korruptsioonikuritegude
Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 25913000049
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2
Kahtlustatava nimi (isikukood): XXX (ik XXX)
Kontaktandmed: tel XXX, e-post: XXX

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 25913000049, milles oli 16.10.2025 XXX esitatud kahtlustus KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, s.o rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud keelu rikkumise katses, mis seisnes alljärgnevas käitumises:

- **05.03.2025 kell 18:28** saabus XXX Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni Narva tollipunkti jalakäijate terminali väljuvale suunale. XXX teostati reisija ja tema pagasi läbivaatus, mille käigus avastati isiku kohvrast ja seljakotist 32 patareid „Energizer AA” ja 16 patareid „Energizer AAA” (kaubakood 8506 10 11). Eelnimetatud kaup kuulub Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014, 31. juuli 2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (*edaspidi: Nõukogu määrus (EL) nr 833/2014*) art 3k, lg 1 lisas XXIII loetletud kaupade nimekirja, ja mida on sama artikli lg 1 kohaselt keelatud müüa, tarnida, üle anda või ekspordida otse või kaudselt füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Venemaal või kasutamiseks Venemaal.
- **10.07.2024 kell 14:04** saabus XXX Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali. XXX pagasist avastati kummitihendid koguses 4 tk (kaubakood 4016 93). Tihendid on Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisas XXIII. Sama artikli lõike 1 kohaselt on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või ekspordida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljastpoolt liitu pärit, XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstussuutlikkust.
- **10.07.2024 kell 11:51** saabus XXX Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali. XXX pagasist avastati tihendid koguses 2 komplekti (kaubakood 4016 93) ning akutrell koguses 1 tk (kaubakood 8467). Ülnimetatud kaubad on Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisas XXIII. Sama artikli lõike 1 kohaselt on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või ekspordida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljastpoolt liitu pärit, XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstussuutlikkust.
- **31.03.2024 kell 14:39** saabus XXX Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali. XXX tollikontrolli käigus avastati terasest lehed koguses 7 tk (kaubakood 7301). Terasest lehed (kaubakood 7301) on Nõukogu määruse (EL) nr

833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisas XXIII. Sama artikli lõike 1 kohaselt on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljastpoolt liitu pärit, XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstussuutlikkust.

- **25.01.2023 kell 00:33** saabus XXX bussiga Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva-I maantee piiripunkti bussiterminali. XXX tollikontrolli käigus avastati tema põuetaskust 4 550 eurot. Nõukogu määruse (EL) nr 2022/345, 1. märts 2022, millega muudetakse määrust (EL) nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas, artikkel 5i lg 1 kohaselt keelatud on müüa, tarnida, üle anda või eksportida eurodes nomineeritud pangatähti Venemaale või Venemaal asuvale füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele, sealhulgas valitsusele ja Venemaa Keskpangale, või Venemaal kasutamiseks.
- **23.06.2022 kell 21:15** saabus XXX sõiduautoga Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Ida tollipunkti Narva maantee piiripunkti sõiduautode terminali. Tollikontrolli käigus avastati XXX sõidukist elektriahi „Neff BCR 5522N medium B55CR22NO“ koguses 1 tk. Isik esitas kauba kohta tolliametnikule arve nr 5635392, mille kohaselt kauba maksumus on 925,53 eurot. Kaup kuulub Nõukogu määruse (EL) nr 2022/428, 15. märtsist 2022, millega muudetakse määrust (EL) nr 833/2014 piiravate meetmete kohta seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas artikli 3h lg 1 p 1 5 lisas XVIII loetletud kaupade nimekirja. Sama artikli lg 1 kohaselt keelatud on otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida liidust või väljastpoolt liitu pärit XVIII lisas loetletud luksuskaupu füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele Venemaal või kasutamiseks Venemaal. Lõike 2a kohaselt lõigetes 1 ja 2 osutatud keelde kohaldatakse XVIII lisas loetletud luksuskaupade suhtes, kui nende väärtus ületab 300 eurot kaubaartikli kohta, kui nimetatud lisas ei ole sätestatud teisiti. Artikli 3h p 1 5 kohaselt olmeelektroonika väärtusega üle 750 eurot on keelatud eksportida.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (*edaspidi RSanS*) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist. RSanS § 6 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumine. Rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt on RSanS § 9 lg 1 tähenduses Euroopa Liidu Nõukogu määrus või Eesti Vabariigi seadus, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud kohustusi ja keelde. Seega on Euroopa Liidu Nõukogu määrus nr 833/2014 ja 25.02.2025 määrus nr 2025/395, millega muudeti määrust nr 833/2014, rahvusvaheline sanktsioon.

KarS § 93¹ lg 1 kohaselt karistatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumise eest rahalise karistusega või kuni 5 aastase vangistusega.

Käesolevas kriminaalasjas kogutud tõendite seas on Kaitsepolitseiameti poolt esitatud kuriteoteated koos lisadega, vaatlusprotokollid, milles vaadeldud XXX piiriületusi, vaatlusprotokoll, milles vaadeldud XXX 05.03.2025 piiriületusel kaasas olnud ja MTA poolt ära võetud patareisid, kaupade üleandmise-vastuvõtmise aktid, läbivaatuse aktid, XXX poolt allkirjastatud infolehed, tunnistajate XXX XXX, XXX, XXX ja XXX ülekuulamise protokollid, XXX kahtlustatavana ülekuulamise protokoll, XXX poolt edastatud 2025. aasta e-kirjavahetus

Maksu- ja Tolliametiga seoses sanktsioneeritud kaupadega, teatis isiku sissetuleku kohta, karistusregistri väljatrükk.

Kahtlustatavana ülekuulamisel antud ütlustest nähtuvalt kirjeldab XXX enda käitumist, tunnistades temal kaasas olnud sanktsioonialuste kaupade valdamist ning kavatsust need üle riigipiiri Venemaale toimetada.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjas kogutud tõenditega, on seisukohal, et XXX esitatud kahtlustus on põhjendatud. Kriminaalasjas kogutud tõendid annavad aluse esitada isikule süüdistuse KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2 (KarS redaktsioon kuni 27.04.2025.a, alates 28.04.2025.a kehtiva KarS redaktsiooni järgi § 93-1 lg 2 p 2) järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises.

Samas näeb KrMS § 202 lg 1 ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse otstarbekuse kaalutlustel lõpetaks. KrMS § 202 lg 7 sätestab, et kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib nimetatud paragrahvi lg-tes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada prokuratuur.

Eeltoodu tähendab, et seadusandja on jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiipi. See võimaldab isiku suhtes kriminaalmenetluse lõpetamist eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine ei ole tingimata vajalik. Oportuuniteediprintsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonoomika põhimõttest tulenevalt kasutada menetluslike ressursse võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse. Menetlusökonoomia kui oportuuniteediprintsiibi üks aspekt viitab vajadusele viia kohtueelne kriminaalmenetlus läbi võimalikult lihtsalt. Pigem tuleb igal konkreetsel juhul kaaluda, kas arvestades teo toimepanija süü suurust ning eri- ja üldpreventiivseid kaalutlusi on võimalik loobuda kriminaalmenetluse jätkamisest.

KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt on oportuuniteediprintsiibi kohaldamise esimeseks eelduseks asjaolu, et kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu. KarS § 4 lg 3 kohaselt on teise astme kuritegu süütegu, mille eest on nimetatud seadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus. Käesolevas kriminaalasjas on XXX etteheidetav tegu kvalifitseeritav KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2 järgi, mille eest on karistusena ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Seega on tegu teise astme kuriteoga, mille toimepanemise eest ei ole nähtud ette vangistuse alammäära. Järelikult võib antud juhul kriminaalasjas menetluse lõpetada prokuratuur.

Kriminaalmenetluse lõpetamiseks KrMS § 202 alusel on vajalik tuvastada avaliku menetlushuvi puudumine. Praktikast lähtuvalt hinnatakse nimetatud kriteeriumi täidetust läbi eri- ja üldpreventiivsete kaalutluste.

Tegu, milles XXX kahtlustatakse, on seadusandja poolt kehtestatud sanktsioonimäärast lähtuvalt käsitletav teise astme kuriteona. Samuti tuleb ka arvestada asjaoluga, et kõik teod jäid katse

staadiumisse. XXX on varem kriminaalkorras karistamata ning tema suhtes ei ole menetluses teisi kriminaalasju. Lisaks tuleb silmas pidada, et karistuse eesmärgiks on mõjutada inimest tulevikus seaduskuulekalt käituma. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus. Samuti ei esine eripreventiivseid kaalutlusi, mis tingiksid vajaduse isiku karistamise järele. Puudub alus arvata, et XXX jätkab kuritegude toimepanemist. Seda kinnitab ka asjaolu, et pärast viimast episoodi, mis oli 05.03.2025, ei ole XXX suhtes Narva piiripunktis rikkumisi fikseeritud.

Lisaks annavad prokuröri hinnangul kriminaalmenetlusele allutamise fakt, sellest tingitud vajadus osaleda kahtlustatavana menetlustoimingutel avalikkusele piisavalt mõjusa signaali, et sellistele rikkumistele järgneb riigi reaktsioon isikute põhivabadusi enim piiravate vahendite ehk kriminaalmenetluse näol. Seega on XXX puhul üld- ja eripreventsiooni eesmärkide saavutamine tagatud piisaval määral.

Samuti tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise eeldusena KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt tuvastada, et isiku süü ei ole suur. KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse isiku teosüüd karistusseadustiku mõttes, s.o vaadatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist ning erinevaid preventsiioone. Seega, süü suuruse hindamisel võetakse aluseks KarS-is toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatu. Arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja sätestatud karistusraame. Arvestades seadusandja seisukohta, et isikut on võimalik karistada rahalise karistusega viitab sellele, et seadusandja hinnangul ei ole sellise teo toimepanija rikkunud kaalukat kaitset vajavaid ühiskondlikke norme ning tema süü sellist tegu toime pannes võrrelduna kuritegudega, mille eest on ette nähtud raskemad karistused, on väike.

Lähtudes kriminaalasjas kogutud materjalidest, jõudis prokurör järeldusele, et XXX süü on tõendamist leidnud, ent tema süü ei ole käesoleval juhul suur. Kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärke on võimalik saavutada käesoleval juhul isikut kriminaalvastutusele võtmata.

Tulenevalt eeltoodust leiab prokurör, et XXX suhtes on võimalik lõpetada kriminaalmenetlus KrMS 202 lg 2 p 2 järgi, määrates talle kohustuseks maksta 350 eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides. Kahtlustatav on sellise kohustusega nõustunud. KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamine saab toimuda ainult kahtlustatava nõusolekul, mis tähendab ühtlasi, et isik loobub talle inkrimineeritud kuritegudes kohtulahendi taotlemisest, seega ka enda võimalikust õigeksmõistmisest. Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks.

XXX on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni. Kui XXX ei täida tähtajaks talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25913000049 menetlus XXX suhtes täielikult.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: XXX kohustub maksuma 350 (kolmsada viiskümmend) eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides **Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Käsmu Kogudus (reg-kood 80210148)**. Tähtajaks määrata **5 kuud**, s.o kohustuse täitmise tähtpäev **07.09.2026. a (kaasaarvatud)**.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei kohaldatud. KrMS 217 korras kahtlustatavana kinni ei peetud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: XXX juurest tollikontrollis leitud ja ära võetud esemed (pakendis nr 5L05892/5L05891 olevad patareid asuvad Kaitsepolitseiametis aadressil Rahu 38, Jõhvi) tagastada KrMS § 126 lg 3 p 2 alusel XXX p-s 2 määratud kohustuse täitmise järgselt.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertsiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei kogutud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale XXX.
8. Kriminaaltoimik jätta hoiule Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni.

(allkirjastatud digitaalselt)

Riina Bogens
abiprokurör

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus, olen määruse ja kohustuse täitmiseks vajalikud andmed kätte saanud.

(allkirjastatud digitaalselt)

XXX
kahtlustatav

Kriminaalmenetluse lõpetamise kohaldamisest võttis osa tõlk, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest Kars 318 ja 321 järgi.

(allkirjastatud digitaalselt)

Irina Ogurova
tõlk